Zróznicowanie struktury depozytów w bankach spółdzielczych ze względu na ich wielkość

Maria Magdalena Golec, Piotr Pluciennik, Artur Stefański*

Streszczenie: *Cel* – Ustalenie, czy występuje różnica między strukturą depozytów banków spółdzielczych zróżnicowanych ze względu na swoją wielkość. Hipoteza zakłada, że struktura bazy depozytowej banków spółdzielczych jest istotnie różna w wydzielonych ze względu na wielkość sumy bilansowej grupach banków. *Metodologia badania* – Badanie obejmuje 2024 obserwacji panelowych pochodzących z 75 banków spółdzielczych, są to dane kwartalne za okres od grudnia 2009 do marca 2016 roku. Zastosowano średnie arytmetyczne wartości wybranych wskaźników struktury bazy depozytowej w grupach banków wydzielonych ze względu na wielkość sumy bilansowej, następnie w oparciu o testy różnic ustalano, czy różnice między średnimi są istotne.

Wynik – Badanie wskazuje, że w zasadzie nie ma różnic w zakresie struktury depozytów między bankami wydzielonymi ze względu na wielkość sumy bilansowej, a obserwowane – niewielkie w ujęciu bezwzględny różnice – nie są istotne statystycznie.

Oryginalność/wartość – Oryginalność podjętego opracowania wynika z podjętego przedmiotu badań, ponieważ relatywnie niewiele jest publikacji odnoszących się do struktury depozytów, a już tym bardziej banków spółdzielczych.

Słowa kluczowe: banki spółdzielcze, depozyty, struktura depozytów, suma bilansowa

Wprowadzenie

Dla wszystkich banków działających w Polsce, choć nie tylko, stabilna i duża baza depozytowa odgrywa kluczową rolę w ich działalności, wpływając na jej stabilizację, a także efektywność. W przypadku banków spółdzielczych, ze względu na ich charakterystyczne cechy, podkreślaną lokalność aktywności gospodarczej czy pewne cechy społecznego wymiaru działalności, baza depozytowa odgrywa jeszcze ważniejszą rolę. Przy czym należy pamiętać, że banki spółdzielcze nie są jednorodne, zarówno pod kątem strategii działania, struktur organizacyjnych, jak i wyników finansowych.

Ostatnie lata rozwoju bankowości spółdzielczej w Polsce wskazują też na podejmowaną przez te banki walkę konkurencyjną z bankami komercyjnymi w zakresie finansowania i przyjmowania depozytów od klientów niefinansowych. Wpływa to na zmianę struktury portfela klientów. Do niedawna pierwszorzędne miejsce w strukturze portfela klientów

* dr Maria Magdalena Golec, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Finansów i Bankowości, e-mail: maria.golec@wsb.poznan.pl; dr Piotr Pluciennik, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Matematyki i Informatyki, e-mail: piotr.pluciennik@amu.edu.pl; dr Artur Stefański, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Finansów i Bankowości, e-mail: artur.stefanski@wsb.poznan.pl.

banków spółdzielczych bezwzględnie przypadało w udziale rolnikom. Ostatnio zaś te relacje, np. w działalności kredytowej, uległy zmianom na rzecz wzrostu znaczenia firm z segmentu MSP. Częściowo jest to efektem przejmowania części rolników przez banki komercyjne, a częściowo – aktywnej walki banków spółdzielczych o zdywersyfikowanie struktury portfela klientów i bardziej dynamiczny rozwój portfela relacji z firmami niż innymi grupami klientów. Choć wyraźnie widać w tym kontekście zależność struktury klientów od wielkości banków – w bankach większych (o większej sumie bilansowej i większej wartości funduszy własnych) struktura ta jest bardziej zbliżona do obserwowanej w bankach komercyjnych. Wpływa to także na rodzaje produktów i usług bankowych oferowanych przez banki spółdzielcze. Można zatem oczekiwać, że różnice między bankami wydzielonymi ze względu na wielkość widoczne będą także w portfelu depozytowym, i że jego struktura będzie różna w zależności od wielkości banku. Wokół tego zbudowano cel niniejszego opracowania i wyprowadzono hipotezę badawczą, która w oparciu o badania panelowe poddana została weryfikacji. Oczekuje się, że udział depozytów terminowych w depozytach ogółem oraz udział depozytów terminowych w depozytach sektora niefinansowego będzie malał wraz z wielkością banku, ponieważ większe instytucje relatywnie częściej obsługują podmioty niedetaliczne, a takie zwykle dużą wagę przykładają do utrzymywania płynności płatniczej na odpowiednim poziomie, co oznacza także ograniczanie zamrażania środków finansowych na dłuższy czas.

1. Banki spółdzielcze jako specyficzne instytucje depozytowe

Przynależność banków spółdzielczych do grupy podmiotów społecznych determinuje spojrzenie badaczy na funkcjonowanie rozpatrywanych instytucji przez pryzmat:

- spółdzielczej formy gospodarowania, w tym realizacji zasad spółdzielczych (np. zasady otwartych drzwi czy demokratyzmu spółdzielczego) (Fonteyne, 2007, s. 6; Gniewek, 2016, s. 43–45; Siudek, 2011, s. 50–54; Szambelańczyk, 2006, s. 89–96),
- społecznego wymiaru działalności, a zatem oceny założonych celów działalności oraz uzyskiwanych wyników działalności, niekoniecznie tożsamy z oceną jedynie wymiaru ekonomicznego; w tym nurcie rozpatruje się głównie spółdzielnie non-profit, w których występuje konflikt między deponentami a kredytobiorcami i diagnozuje się przewagę jednej lub drugiej grupy (McKillop, Wilson, 2011, s. 90),
- lokalności aktywności gospodarczej, ale również długotrwałych relacji z klientami, członkami tych instytucji w ramach tzw. bankowości relacyjnej (Alińska, 2008, s. 257–265; Żółtowski, 2011, s. 20–26),
- przynależności do struktur spółdzielczych o różnym zakresie współpracy i konsolidacji prowadzonych aktywności (Desrochers, Fischer, 2005, s. 310–322; Gospodarowicz, 2008, s. 151–154; Gostomski, 2011, s. 56–84).

Jako instytucje bankowe banki spółdzielcze prowadzą działalność depozytowo-kredytową, jednak ze względu na wskazywane wyżej cechy są najczęściej rozpatrywane jako

instytucje szczególnego rodzaju i porównywane do banków komercyjnych. Konkurencyjność sektora spółdzielni kredytowych względem komercyjnych uczestników rynku finansowego jest dość często podejmowana w badaniach sektora (Woźniewska, 2011, s. 52–72), jednak efektywność działalności omawianej grupy podmiotów nie jest jedynie wyznaczana wskaźnikami rentowności, gdyż dla spółdzielni kredytowych wypracowywanie nadwyżki finansowej nie jest celem, a jedynie narzędziem dla zaspokajania potrzeb członków/klientów (Becchetti, Ciciretti, Paolantonio, 2016, s. 2). Porównania efektywności banków komercyjnych i spółdzielczych nie dają jednoznacznych wyników dotyczących przewagi jednej lub drugiej grupy instytucji (Fonteyne, 2007, s. 21–25; Siudek, 2011, s. 188–189).

Spółdzielcza perspektywa rozważań banków spółdzielczych determinuje ich gospodarkę finansową, zarówno w rozważaniach teoretycznych, jak i w odniesieniu do danych sprawozdawczych.

Kluczowe znaczenie dla aktywności banków spółdzielczych ma relatywnie duża i stabilna baza depozytowa. Spółdzielnie kredytowe przyjmują najczęściej charakter banków detalicznych oferujących podstawowe usługi finansowe dla konsumentów i mniejszych podmiotów gospodarujących, korzystając z rozbudowanej sieci placówek (przy tym podkreśla się też większą lojalność klientów spółdzielni w porównaniu do banków komercyjnych) (Fonteyne, 2007, s. 11). Pozyskiwane depozyty są jednak w tej grupie instytucji podstawowym źródłem funduszy (wskaźniki udziału depozytów w sumie bilansowej są wyższe niż w bankach komercyjnych), gdyż dostęp do innych źródeł finansowania działalności jest dość ograniczony. Choć instytucje te są uprawnione pod pewnymi warunkami do emisji własnych papierów wartościowych, w praktyce instrumenty te stosują jedynie największe podmioty. Banki spółdzielcze nie korzystają bezpośrednio ze środków pieniężnych z rynku międzybankowego, co z jednej strony pozwala eliminować negatywne fluktuacje na tym rynku (zwiększyć stabilność i niwelować problemy zarażania), z drugiej zaś zwiększa zależność od deponentów i ich decyzji finansowych.

Efektem pozostawiania rozpatrywanej grupy podmiotów poza główną sferą przepływów pieniężnych jest najczęściej utrzymywanie rezerw depozytowych. W praktyce banki spółdzielcze są dla innych uczestników rynku finansowego źródłem finansowania, wskaźnik relacji kredytów do depozytów przyjmuje wartość poniżej jedności (Fonteyne, 2007, s. 13), a znaczenie sektora spółdzielczego w rynku depozytowym jest większe niż w rynku kredytowym.

Opisywane w literaturze cechy charakteryzują również strukturę zobowiązań i należności w sektorze banków spółdzielczych w Polsce. Dla przykładu, na koniec 2015 roku zobowiązania 560 banków wobec sektora niefinansowego stanowiły 78,8% sumy bilansowej, podczas gdy należności jedynie 53,5% (tab. 1), natomiast dane dotyczące całego sektora bankowego obrazują już odwrotną zależność. Banki spółdzielcze jedynie w niewielkim zakresie przyjmują depozyty od innych instytucji finansowych, zaś w całym sektorze bankowym udział tej kategorii depozytów wynosi 22,2%. Jako instytucje detaliczne posiadają przede wszystkim zobowiązania wobec gospodarstw domowych (69,8%).

Tabela 1

Porównanie zobowiązań banków spółdzielczych na tle sektora bankowego w Polsce w 2015 roku

Wyszczególnienie	Banki spółdzielcze*		Sektor bankowy	
	mln zł	%	mln zł	%
Suma bilansowa	109 794	100,0	1 599 922	100,0
Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 804	1,6	354 269	22,1
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	7 106	6,5	48 395	3,0
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	86 515	78,8	938 791	58,7
– w tym gospodarstwa domowe	76 681	69,8	665 723	41,6

* Bez banków zrzeszających.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o sytuacji ekonomicznej banków (2016).

Przyjęcie sektorowego punktu widzenia niedostatecznie oddaje specyfikę działalności i wewnętrzne zróżnicowanie sektora spółdzielni kredytowych. Można przypuszczać, iż mniejsi uczestnicy rynku będą się w większym stopniu charakteryzować „spółdzielczymi” cechami, zaś większe podmioty będą już w większym zakresie upodabniać się do banków komercyjnych. Mogą temu sprzyjać również możliwości technologiczne budowania oferty depozytowej na wzór podmiotów komercyjnych, korzystanie z nowoczesnych kanałów dystrybucji itp. Dla przykładu, na zmiany struktury podmiotowej depozytów zwrócił uwagę Ł. Kozłowski, który rozpatrując banki spółdzielcze w podziale na grupy rówieśnicze w 2014 roku dostrzegł, iż wraz ze zwiększaniem wielkości banku (Kozłowski, 2016, s. 71):

- zmniejsza się udział zobowiązań wobec rolników indywidualnych, z 47% w bankach o aktywach do 50 mln zł do 8% w bankach o aktywach powyżej 1 mld zł,
- zwiększa się udział zobowiązań wobec MSP, z 12% w najmniejszych bankach do 65% depozytów w grupie o największej sumie bilansowej.

Znaczenie zobowiązań wobec sektora budżetowego w sumie zobowiązań jest zbliżone dla wszystkich grup i wynosi około 10%.

2. Cel, metody i próba badawcza

Opisane wyżej obserwacje dotyczące specyfiki bankowości spółdzielczej i jej wpływu na parametry finansowe tej grupy banków prowadzą do sformułowania pytania badawczego, czy występuje różnica między strukturą depozytów banków spółdzielczych zróżnicowanych ze względu na swoją wielkość oraz hipotezy, że struktura bazy depozytowej banków spółdzielczych jest istotnie różna w wydzielonych ze względu na wielkość sumy bilansowej grupach banków.

W celu weryfikacji postawionej hipotezy przeprowadzono badanie obejmujące 2024 obserwacji panelowych. Dane pochodzą z 75 banków spółdzielczych i są to dane kwartalne za okres od grudnia 2009 do marca 2016 roku.

Na potrzeby porównań struktury depozytów badaną populację banków podzielono na grupy rówieśnicze według kryterium sumy bilansowej. Podział grup jest zgodny ze stosowanym przez KNF w raportach podsumowujących wyniki finansowe banków spółdzielczych i banków zrzeszających, a mianowicie banki zostały podzielone według sumy bilansowej na banki o sumie do 100 mln zł, 100–200 mln zł, 200–500 mln zł i powyżej 500 mln zł. Strukturę oraz liczebność podmiotów w badanej populacji wraz z podziałem na grupy rówieśnicze zilustrowano w tabeli 2. Podziału dokonano z uwzględnieniem danych pierwszego z kwartałów oraz ostatniego kwartału¹.

Tabela 2

Liczebność i struktura badanej populacji banków spółdzielczych

Suma bilansowa (mln zł)	Stan na grudzień 2009		Stan na marzec 2016	
	liczba banków	udział w populacji (%)	liczba banków	udział w populacji (%)
<100	39	52,00	18	24,00
<100–200)	23	30,67	25	33,33
<200–500)	9	12,00	28	37,33
>500	4	5,33	4	5,33
Razem	75	100,00	75	100,00

Źródło: opracowanie własne.

W celu porównania struktury depozytów wybrano następujące wskaźniki struktury: udział depozytów terminowych w depozytach ogółem, udział depozytów sektora niefinansowego w depozytach ogółem oraz udział depozytów terminowych w depozytach sektora niefinansowego. Następnie obliczono średnie² arytmetyczne wartości wskaźników w poszczególnych grupach banków. Wykorzystując testy różnic sprawdzono przy tym istotność statystyczną różnic w strukturach.

3. Wyniki badań

W tabelach 3–5 zestawiono wartości średnich arytmetycznych wybranych wskaźników opisujących strukturę depozytów w bankach spółdzielczych, w tym w wydzielonych na potrzeby opracowania grup rówieśniczych według danych z pierwszego i ostatniego kwartału, z kolei w tabelach 3a–5a – testy równości średnich wartości użytych w badaniu wskaźników.

¹ Przeprowadzono również analizę wykorzystując średnią sumą bilansową z badanego okresu, jednak wyniki były bardzo zbliżone do zaprezentowanych w niniejszym opracowaniu, dlatego odstąpiono od ich prezentacji.

² Obliczono również mediany i sprawdzono istotność statystyczną różnic wartości median, jednak wyniki przy zastosowaniu średnich i median są bardzo do siebie zbliżone, dlatego w dalszej części artykułu zaprezentowano jedynie średnie.

Tabela 3

Udział depozytów terminowych w strukturze depozytów banków spółdzielczych (średnia w %)

Suma bilansowa (mln zł)	Stan na grudzień 2009	Stan na marzec 2016
<100	48,5	47,1
<100–200)	46,3	48,7
<200–500)	52,3	47,9
>500	54,1	55,9
Razem	48,6	48,6

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3a

Testy równości średnich udziałów depozytów w strukturze depozytów banków spółdzielczych między grupami banków podzielonych ze względu na sumę bilansową

Dane na dzień	Grupa banków	100–200 mln zł	200–500 mln zł	Powyżej 500 mln zł
31 grudnia 2009	do 100 mln zł	0,7990 (0,4243)	–0,8221 (0,4110)	–1,0172 (0,3091)
	100–200 mln zł		–1,2243 (0,2208)	–1,3596 (0,1739)
	200–500 mln zł			–0,2605 (0,7944)
31 marca 2016	do 100 mln zł	–0,5446 (0,5860)	–0,275 (0,7834)	–1,9123 (0,0558)
	100–200 mln zł		0,2519 (0,9912)	–1,5296 (0,1261)
	200–500 mln zł			–1,6904 (0,0910)

Źródło: opracowanie własne.

Średni udział depozytów terminowych w badanej populacji oscyluje wokół 48–49%, a jego rozpiętość zawiera się w przedziale między 15 a 75%. Co warte zauważenia, wartość tego wskaźnika nie zmieniała się w czasie, jeśli wziąć pod uwagę całą populację, choć pewne zmiany – jednak również nieznaczące – zachodziły w wydzielonych grupach banków. Wartość udziału depozytów terminowych w wydzielonych grupach banków jest różna, choć nie obserwuje się wyraźnego trendu w zależności wartości wskaźnika od sumy bilansowej, jednak jest on najwyższy w bankach o sumie bilansowej powyżej 500 mln zł, równocześnie nie można wskazać, w której grupie banków ten wskaźnik jest najniższy, ponieważ według danych z grudnia 2009 roku będą to banki o sumie bilansowej od 100 do 200 mln zł, a według danych z marca 2016 roku – banki najmniejsze o sumie bilansowej poniżej 100 mln zł. Różnice średniego udziału depozytów terminowych w grupach banków nie są jednak istotne statystycznie.

Tabela 4

Udział depozytów sektora niefinansowego w strukturze depozytów banków spółdzielczych (średnia w %)

Suma bilansowa (mln zł)	Stan na grudzień 2009	Stan na marzec 2016
<100	91,2	90,5
<100–200)	88,1	89,8
<200–500)	58,8	87,9
>500	88,6	90,0
Razem	89,8	89,8

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4a

Testy równości średnich udziałów depozytów sektora niefinansowego w strukturze depozytów banków spółdzielczych w poszczególnych grupach banków podzielonych ze względu na sumę bilansową

Stan na dzień	Suma bilansowa	100–200 mln zł	200–500 mln zł	powyżej 500 mln zł
31 grudnia 2009	do 100 mln zł	0,9053 (0,3653)	–1,3179 (0,1875)	–0,8127 (0,4164)
	100–200 mln zł		–1,7243 (0,0847)	–1,1446 (0,2524)
	200–500 mln zł			0,1022 (0,9185)
31 marca 2016	do 100 mln zł	0,0427 (0,9660)	0,0521 (0,9585)	–1,6569 (0,0975)
	100–200 mln zł		0,011 (0,9912)	–1,6233 (0,1045)
	200–500 mln zł			–1,5934 (0,1111)

Źródło: opracowanie własne.

W badanej populacji banków w strukturze klientów depozytowych dominują klienci z sektora niefinansowego, ich udział w depozytach ogółem oscyluje wokół 90%, a zwiera się w przedziale od 58 do 99%. Generalnie wartości wskaźników są stabilne, poza danymi z grudnia 2009 roku dla grupy banków o sumie bilansowej między 200 a 500 mln zł, nie jest też obserwowana zależność między wielkością banku a udziałem depozytów do klientów niefinansowych. Między średnimi wartościami wskaźnika w wydzielonych grupach banków obserwuje się różnice, jednak nie są one znaczące w wymiarze bezwzględny, nie są też istotne statystycznie.

Tabela 5

Udział depozytów terminowych w strukturze depozytów sektora niefinansowego (średnia w %)

Suma bilansowa (mln zł)	Stan na grudzień 2009	Stan na marzec 2016
<100	51,0	50,6
<100–200)	48,4	50,5
<200–500)	57,4	50,4
>500	56,6	58,2
Razem	51,1	51,1

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5a

Testy równości średnich udziałów depozytów terminowych w strukturze depozytów banków sektora niefinansowego podzielonych ze względu na sumę bilansową

Stan na	Suma bilansowa	100–200 mln zł	200–500 mln zł	powyżej 500 mln zł
31 grudnia 2009	do 100 mln zł	1,7507 (0,0800)	7,9954 (0,0000)	1,3334 (0,1824)
	100–200 mln zł		7,0767 (0,0000)	–0,2523 (0,8008)
	200–500 mln zł			–7,0884 (0,0000)
31 marca 2016	do 100 mln zł	0,2778 (0,7811)	0,9821 (0,3261)	0,1755 (0,8607)
	100–200 mln zł		0,6828 (0,4947)	–0,0475 (0,9621)
	200–500 mln zł			–0,6342 (0,5259)

Źródło: opracowanie własne.

Podobnie jak przy poprzednich wskaźnikach, również w przypadku udziału depozytów terminowych w sumie depozytów od klientów niefinansowych obserwuje się wysoką stabilność wskaźnika i to zarówno w czasie, jak i wydzielonych grupach banków. Również podobnie jak wcześniej, między grupami banków istnieją różnice w wartości wskaźnika, jednak nie są one istotne statystycznie.

Uwagi końcowe

Jedną z obserwacji wynikających z podjętych badań jest to, że zmienia się struktura banków spółdzielczych pod względem wielkości. Jeszcze w 2009 roku ponad połowę badanej populacji stanowiły banki najmniejsze, o sumie bilansowej do 100 mln zł, kiedy już w roku 2016 najwięcej było banków o sumie bilansowej z przedziału 200–500 mln zł. Świadczy o to dynamicznym rozwoju banków spółdzielczych także w zakresie portfela depozytowego, szczególnie jednak w grupie banków średnich, ponieważ w badanej populacji liczba banków największych o sumie bilansowej powyżej 500 mln zł jest stała.

Z przeprowadzonej analizy wynika ponadto, że średni udział depozytów terminowych w wydzielonych grupach banków spółdzielczych jest bardzo do siebie zbliżony (ok. 49%)

i nie ma znaczenia, czy grupy banków powstawały według wartości sumy bilansowej z grudnia 2009 czy marca 2016 roku. Podobnie rzecz wygląda w zakresie udziału depozytów terminowych w depozytach ogółem sektora niefinansowego (ok. 51%). W przypadku udziału depozytów sektora niefinansowego w portfelu depozytowym brutto, poza wynikami banków o sumie bilansowej z przedziału 200–500 mln zł, inne wartości także są do siebie zbliżone w grupach banków (oscylują wokół 90%). Te niewielkie różnice między średnimi wartościami poszczególnych wskaźników w ujęciu bezwzględny nie są także istotne statystycznie, choć przy wnioskowaniu należy zachować ostrożność choćby z powodu niewielkiej liczebności próby w podgrupie banków o największej sumie bilansowej. W ten sposób hipoteza zakładająca, że struktura bazy depozytowej banków spółdzielczych jest istotnie różnie w wydzielonych ze względu na wielkość sumy bilansowej grupach banków, nie została zweryfikowana pozytywnie.

Otrzymane wyniki potwierdzają bardzo duże znaczenie depozytów sektora niefinansowego dla finansowania działalności banków spółdzielczych, jednak badane instytucje prowadzą dość zbliżoną politykę w zakresie pozyskiwania funduszy. Nie potwierdzono bardziej tradycyjnej oferty depozytowej, opartej o depozyty terminowe, w najmniejszych spółdzielniach. Z kolei większe podmioty badane nie odczuwają presji w zakresie płynności finansowej i nie korzystają z depozytów pozyskiwanych od instytucji finansowych, przede wszystkim banku zrzeszającego. Z perspektywy zróźnicowania sektora banków spółdzielczych podkreślane w literaturze przedmiotu różne modele biznesowe banków spółdzielczych nie znajdują potwierdzenia w badanych wskaźnikach, stąd podjęta problematyka wymaga bardziej dogłębnego zbadania.

Literatura

- Alińska, A. (2008). *Instytucje mikrofinansowe w lokalnym rozwoju społeczno-gospodarczym*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH.
- Becchetti, L., Ciciretti, R., Paolantonio, A. (2016). The cooperative bank difference before and after financial crisis. *Journal of International Money and Finance*, 69, 224–246.
- Desrochers, M., Fischer, K. (2005). The Power of Networks: Integration and Financial Cooperative Performance. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 76 (3), 307–354.
- Fonteyne, W. (2007). *Cooperative Banks in Europe – Policy Issues*. IMF Working Paper No. 157.
- Gniewek, J. (2016). Misja i zasady spółdzielcze jako istotne czynniki rozwoju spółdzielczego sektora bankowego w Polsce. *Annales UMCS. Sectio H*, 50 (3), 39–48.
- Gospodarowicz, A. (red.) (2008). *Funkcjonowanie spółdzielczych grup bankowych w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.
- Gostomski, E. (2011). Funkcjonowanie i znaczenie banków spółdzielczych w wybranych krajach europejskich. W: A. Szelańska (red.), *Współczesna bankowość spółdzielcza* (s. 53–84). Warszawa: CeDeWu.
- Kozłowski, L. (2016). *Banki spółdzielcze a deponenci. Empiryczna analiza oddziaływań dyscyplinujących*. Warszawa: Poltext.
- McKillop, D., Wilson, J. (2011). Credit Unions: a Theoretical and Empirical Overview Credit Unions. *Financial Markets, Institutions and Instruments*, 20 (3), 79–123.
- Raport o sytuacji ekonomicznej banków (2016). *Banki 2015*. Warszawa: Warszawski Instytut Bankowości.
- Siudek, T. (2011). *Bankowość spółdzielcza w Polsce w wybranych krajach Unii Europejskiej – wymiar ekonomiczny, organizacyjny i społeczny*. Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

- Szambelańczyk, J. (2006). *Banki spółdzielcze w Polsce w procesach zmian systemowych*. Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.
- Woźniewska, G. (2011). *Potencjał konkurencyjności banku spółdzielczego*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.
- Żółtowski, W. (2011). *Bank lokalny*. Warszawa: CeDeWu.

THE DIVERSITY OF THE STRUCTURE OF BANK DEPOSITS CLASSIFIED ACCORDING TO THEIR SIZE IN COOPERATIVE BANKS

Abstract: *Purpose* – To determine if there is a difference in the structure of bank deposits classified according to their size in cooperative banks. The hypothesis assumes that the structure of the deposit base in cooperative banks is indeed different in selected bank groups distinguished by the balance sheet total.

Design/methodology/approach – The research includes 2024 panel observations from 75 cooperative banks. These are quarterly data collected between December 2009 and March 2016. Arithmetic means of selected indices of the deposit base structure were used calculated according to the balance sheet total, and next on the basis of tests of difference it was determined if the differences between the means are significant.

Findings – The research indicates that generally there are no differences in the structure of bank deposits between the banks selected due to the balance sheet total, and if they are observed indeed – though small in terms of absolute values – they are insignificant from the statistical point of view.

Originality/value – The uniqueness of the paper derives from the researched entity as such since there are relatively few publications referring to the structure of bank deposits, not to mention the ones in cooperative banks.

Keywords: cooperative banks, deposits, the structure of deposits, total assets

Cytowanie

- Golec, M.M., Pluciennik, P., Stefański, A. (2017). Zróżnicowanie struktury depozytów w bankach spółdzielczych ze względu na ich wielkość. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 5 (89/1), 463–472. DOI: 10.18276/frfu.2017.89/1-38.